

Azərbaycan Respublikası adından
Q Ə T N A M Ə

İş № 2(103) XXXX/XXXX

XXXX-cu il

Bakı şəhəri

Bakı Apellyasiya Məhkəməsinin mülki kollegiyası

Hakimlər –Şərafət Asif qızı Məmmədovanın sədrliyi və məruzəsi ilə,
Vüqar Təvəkgül oğlu Həsənov və Namiq Şamil oğlu Cəfərovdan ibarət tərkibdə,
Mövlayev Azər Aydın oğlunun katibliyi ilə,
İddiaçı XXXXoğlunun iştirakı ilə,

Bakı şəhəri Xəzər Rayon Məhkəməsinin 2(003)XXXX/XXXX sayılı, XXXX-ci il tarixli qətnaməsindən cavabdeh XXXXİstehsalat Birliyi tərəfindən verilmiş apellyasiya şikayətinə əsasən mülki işə Bakı Apellyasiya Məhkəməsinin binasında açıq məhkəmə iclasında baxaraq

m ü ə y ə n e t d i:

İddiaçı XXXXoğlu iddia ərizəsi ilə məhkəməyə müraciət edərək cavabdeh XXXXİstehsalat Birliyi tərəfindən təbii qazdan istifadə qaydalarının pozulmasına dair tərtib edilmiş XXXX-ci il tarixli, 0152033 sayılı aktın etibarsız hesab olunması və həmin akta əsasən hesablanmış 1166 manat 40 qəpik məbləğində borcun silinməsi barədə qətnamə çıxarılmasını xahiş etmişdir.

Məhkəmədə iddiaçı XXXXoğlu iddia tələbini müdafiə edərək göstərdi ki, XXXX-ci il tarixdə XXXXİstehsalat Birliyi tərəfindən yaşadığı evin qaz sayğacı çıxarılaraq aparılmış və 223 manat məbləğində pul ödəyərək onun əvəzinə yeni sayğac quraşdırılmışdır. Sayğac çıxarılıb aparılarkən sayğacın ekranı yanmış və yararsız vəziyyətdə olmuşdur. XXXXİstehsalat Birliyi sayğacın yararsız olmasını onun XXXX-ci il tarixli ərizəsi əsasında bilmişdir. Sayğaca XXXX-ci il tarixdə laboratoriyada baxış keçirilmiş və XXXXİstehsalat Birliyinin Akt № MSK-29/1710- 00060 sayılı rəyinə əsasən yanma nəticəsində sayğacın çıxış plastmas borusu ərimiş, hesablama mexanizminin qoruyucu örtüyü sayğacın üzərində aşkar olunmamışdır. Sayğaca müdaxilə nəticəsində ona 1166 manat 40 qəpik cərimə hesablanmışdır. Qeyd olunanlara əsasən məhkəmədən iddianın təmin edilməsini xahiş etmişdir.

Bakı şəhəri Xəzər Rayon Məhkəməsinin 2(003)-XXXX/XXXX sayılı, XXXX-ci il tarixli qətnaməsi ilə iddia ərizəsinin təmin edilməsi, XXXXİstehsalat Birliyinin XXXXoğlunun qaz sərfiyyatına görə tələb etdiyi 1166 manat 40 qəpik pulun silinməsi qətd edilmişdir.

Həmin qətnamədən narazı qalan cavabdeh XXXXİstehsalat Birliyi tərəfindən apellyasiya şikayəti verilərək, qətnamənin ləğv edilməsi və iddia tələbinin rədd edilməsi barədə yeni qətnamə qəbul edilməsi xahiş edilmişdir.

Apellyasiya şikayəti onunla əsaslandırılmışdır ki, XXXXİB-nin nümayəndələri tərəfindən XXXXoğluna məxsus ünvanında sayğaca baxış keçirilən zaman sayğacın işləmədiyi aşkar olunmuşdur. Bu barədə akt tərtib edilərək sayğac çıxarılmış və dövlət yoxlamasından keçirilməsi üçün "İnformasiya Texnologiyaları və Rabitə İdarəsi"ne göndərilmişdir. "İnformasiya Texnologiyaları və Rabitə İdarəsi"nin laboratoriyasında sayğac yoxlanılan zaman sayğacın qaz sayğacına müdaxilə olduğu və sayğacın istismara yararsız olması" aşkar edilmişdir. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabinetinin XXXX-ci il tarixli, 80 sayılı "Qazdan istifadə Qaydaları"nın 4.9-cu maddəsinə əsasən zədələnmiş qaz sayğacının təmir olunması, texniki

baxışdan keçirilməsi, dəyişdirilməsi (yenisilə əvəz edilməsi) və quraşdırılması zədələnmə istehlakçının təqsiri üzündən baş verdikdə istehlakçının vəsaiti hesabına qaz paylayıcısı tərəfindən həyata keçirilir. Göstərilənlərə əsasən XXXXoğlunun ünvanında quraşdırılmış sayğaca müdaxilə olduğu üçün itirilmiş təbii qazın dəyərinin bərpası üçün XXXXoğlundan müdaxilə olduğu üçün itirilmiş qazın dəyəri 1166 manat 40 qəpik hesablanmışdır. Lakin birinci instansiya məhkəməsi bunların heç birinə hüquqi qiymət verməmişdir.

Məhkəmə kollegiyasının iclasında iddiaçı XXXXoğlu iddia ərizəsində göstərilənlərə istinad etməklə apellyasiya şikayətinə etiraz edərək, apellyasiya şikayətinin təmin edilməməsini xahiş etdi.

İş üzrə cavabdeh məhkəmə iclasının vaxtı və yeri barədə lazımi qaydada xəbərdar edilməsinə baxmayaraq, nümayəndə məhkəmə iclasına gəlməmiş, gəlməməsinin səbəbi barədə məhkəməyə məlumat verilməmişdir. Məhkəmə kollegiyası Mülki Prosessual Məcəllənin 376.2-ci maddəsini rəhbər tutaraq cavabdehin nümayəndəsinin iştirakı olmadan iş baxılmasını mümkün hesab etmişdir.

Belə ki, iş materiallarına əlavə edilmiş XXXX-ci il tarixli 46747 nömrəli müqavilədən görünür ki, XXXX İstehsalat Birliyi ilə XXXXoğlu arasında təbii qazın alqı-satqısı barədə müqavilə bağlanmışdır.

İş materiallarına əlavə edilmiş qaz sayğacının çıxarılması, quraşdırılması və istismara qəbulu haqqında XXXX-ci il tarixli, 5351726 nömrəli aktdan görünür ki, XXXXoğlunun yaşadığı Bakı şəhəri, Xəzər rayonu, Qala qəsəbəsi, Xaşa Xuna yaşayış massivində yerləşən evində quraşdırılmış İtron tipli G-4 markalı 1602AZ130116082210 sayılı qaz sayğacı çıxarılarq İtron tipli G-4 markalı 1702AZ130117119753 sayılı qaz sayğacı quraşdırılmışdır. Aktda sayğacın ekranının yandığı və sayğacın yararsız vəziyyətdə olduğu qeyd olunmuşdur.

İş materiallarına əlavə edilmiş 100313900108240 nömrəli abonent saldosundan görünür ki, XXXXoğlunun yaşadığı Bakı şəhəri, Xəzər rayonu, Qala qəsəbəsi, Xasa Xuna yaşayış massivində yerləşən evinə XXXX-ci il tarixdə "Smart G İtron diafraqma" markalı, 1702AZ130117119753 nömrəli qaz sayğacı quraşdırılmışdır. Abonentə XXXX ayında 1166,40 manat borc hesablanmışdır.

Məhkəmə kollegiyası apellyasiya şikayətini mülki işin materialları ilə birlikdə araşdıraraq hesab edir ki, apellyasiya şikayəti təmin edilməməli və hazırki iş üzrə birinci instansiya məhkəməsinin qətnaməsi dəyişdirilmədən saxlanılmalıdır.

"İstehlakçılarının hüquqlarının müdafiəsi haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun:

3-cü maddəsinə əsasən öz hüquqlarının və qanuni mənafeylərinin müdafiəsi üçün səlahiyyətli dövlət orqanlarına və məhkəməyə müraciət etməyə istehlakçılarının hüquqları vardır;

18-ci maddəsinin 1-ci bəndinə əsasən dövlət istehlakçılarının mənafələrinin müdafiəsinə təminat verir. Maddənin 2-ci bəndinə əsasən istehlakçılarının hüquqlarının dövlət müdafiəsini Azərbaycan Respublikasında istehlakçılar üçün nəzərdə tutulan malların (işlərin, xidmətlərin) keyfiyyətinə, təhlükəsizliyinə və istehlakçılarının Qanunla qorunan başqa hüquqlarının müdafiəsinə nəzarət edən müvafiq dövlət orqanları və məhkəmə öz səlahiyyətləri hüdüdlərində həyata keçirirlər;

26-cı maddəsinə görə istehlakçılarının qanunvericiliklə nəzərdə tutulmuş hüquqlarının müdafiəsini məhkəmə həyata keçirir. İstehlakçılar hüquqlarının pozulması barədə qaldırılan iddialara görə, dövlət rüsumu verməkdən azad edirlər.

«Qaz təchizatı» haqqında Azərbaycan Respublikasının Qanununun 13-cü maddəsinin 8-ci bəndinə əsasən qaz paylayıcısı istehlakçıya verdiyi qazın dəyərini yalnız sayğacın göstəricilərinə əsasən tam hesablamalıdır və hər ay istehlakçıya məlumat (hesab) təqdim etməlidir (göndərməlidir). İstehlakçı tərəfindən qazın hesabı tam ödənildikdən sonra, qaz paylayıcısı tərəfindən yol verilmiş səhvə görə düzgün hesablanmamış qazın dəyərini qaz paylayıcısı istehlakçı tərəfindən ödənilməsini tələb edə bilməz.

Bu maddənin 9-cu bəndinə əsasən Məişət qaz qurğularının istifadəsi üçün qaz sayğacı qaz paylayıcısının vəsaiti hesabına, sənaye qaz qurğularının istifadəsi üçün isə qaz sayğacı

istehlakçının vəsaiti hesabına təchiz edilir, quraşdırılır və dəyişdirilir. İstehlakçının təqsiri olmadan zədələnmiş qaz sayğacının təmir olunması, texniki baxışdan keçirilməsi, dəyişdirilməsi (yenisilə əvəz edilməsi) və quraşdırılması bu hissənin birinci cümləsinə uyğun olaraq, zədələnmə istehlakçının təqsiri üzündən baş verdikdə isə istehlakçının vəsaiti hesabına qaz paylayıcısı tərəfindən həyata keçirilir. Qaz paylayıcısı tərəfindən qaz sayğacının dəyişdirilməsi, təmir olunması və ya texniki baxışdan keçirilməsi istehlakçıdan tələb edildikdə, bu halda qaz paylayıcısı tərəfindən həmin tələbin hüquqi əsası göstərməlidir. Qaz sayğaclarının növbəti texniki baxışının keçirilməsi onların texniki pasportlarında göstərilmiş müddətdə həyata keçirilir. Qaz sayğaclarının növbəti texniki baxışdan keçirilməsinə görə istehlakçılardan vəsait tələb etmək qadağandır.

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Qazdan istifadə Qaydalarının təsdiq edilməsi haqqında XXXX-ci il tarixli 80 sayılı qərarının:

1.3-cü bəndinə əsasən qaz paylayıcısı tərəfindən istehlakçının qazla təchiz edilməsi qazın alqı-satqı müqaviləsinə əsasən həyata keçirilir. Həmin müqaviləyə qaz paylayıcısı ilə istehlakçı arasında qazpaylayıcı şəbəkənin balans mənsubiyyəti sərəhədini müəyyən edən akt (1 nömrəli əlavə) əlavə edilir;

4.2-ci bəndinə əsasən məişət qaz qurğularının istifadəsi üçün qaz sayğacı qaz paylayıcısının vəsaiti hesabına, sənaye qaz qurğularının istifadəsi üçün isə qaz sayğacı istehlakçının vəsaiti hesabına təchiz edilir, quraşdırılır və dəyişdirilir;

4.8-ci bəndinə əsasən fiziki şəxs olan istehlakçıların qaz sayğaclarının işlək vəziyyətdə saxlanmasına görə cavabdehliyi qaz paylayıcısı, hüquqi şəxslərin qaz sayğaclarının işlək vəziyyətdə saxlanmasına görə cavabdehliyi isə özləri daşıyırlar.

Göründüyü kimi, iddiaçı XXXXoğluna məxsus ünvanda quraşdırılmış sayğaca müdaxilə edilmiş, müdaxilənin məhz iddiaçı tərəfindən edilməsi öz təsdiqini tapmamışdır. Belə olan halda da məhkəmə kollegiyası hesab edir ki, iddiaçı, əsassız olaraq cavabdeh XXXXİstehsalat Birliyi tərəfindən onun yaşadığı evə dair hesablanmış müdaxilə olunduğu üçün itirilmiş qazın dəyərinin 1166 manat 40 qəpik məbləğində borcun silinməsi barədə iddia ilə məhkəməyə müraciət etməkdə haqlı olmuşdur.

Məhkəmə kollegiyası da birinci instansiya məhkəməsinin iddianın təmin edilməli olmasından ibarət gəlmiş qənaətlə, habelə onun əsaslandırılması ilə razılaşıaraq hesab edir ki, qətnamə qanuni və işin hallarına uyğundur, habelə onun qəbulu zamanı maddi və prosessual hüquq normalarının pozuntusuna yol verilməmişdir.

Eyni zamanda kollegiya apellyasiya şikayətinin dəlilləri ilə razılaşımayaraq, hesab edir ki, bu dəlillər qəbul edilmiş qətnamənin ləğvi və yaxud dəyişdirilməsi üçün əsas deyildir.

Belə ki, apellyasiya şikayətində də cavabdeh, iddiaçıya məxsus ünvanda olan sayğaca müdaxilənin məhz iddiaçının təqsiri üzündən baş verməsini sübut edə bilməmişdir. Belə olan halda da, həmin müdaxiləyə görə hesablanmış borcun iddiaçıdan tutulması əsassızdır.

Məhkəmə kollegiyası həmçinin qeyd edir ki, Azərbaycan Respublikası Mülki Prosessual Məcəlləsinə dəyişiklər edilməsi haqqında (XXXX-ci il tarixindən qüvvəyə minmiş) XXXX-ci il tarixli Azərbaycan Respublikasının Qanunundan sonra Məcəlləyə yeni məzmununda 404-1-ci maddə əlavə edilmişdir ki, həmin həmin maddəyə görə apellyasiya instansiyası məhkəməsində baxılan mülki işlər üzrə iddianın qiyməti iki min manatdan az olan əmlak xarakterli iddialar üzrə qətnamələrdən kassasiya şikayəti verilə bilməz. Belə olan halda müəyyən edilir ki, prosessual qanunvericiliyə edilmiş dəyişikliyə görə hazırki qətnamədən kassasiya şikayəti verilməsi nəzərdə tutulmamışdır.

Odur ki, Kollegiya Mülki Prosessual Məcəllənin 384.0.1-ci maddəsində təsbit olunmuş səlahiyyətinə əsaslanaraq hesab edir ki, apellyasiya şikayəti təmin olunmamalı və birinci instansiya məhkəməsinin qətnaməsi dəyişdirilmədən saxlanılmalıdır.

Yuxarıda göstərilənlərə əsasən və Azərbaycan Respublikası MPM-nin 372, 382, 384.0.1 və 404-1-ci maddələrini rəhbər tutaraq, Məhkəmə kollegiyası

qət etdi:

Apellyasiya şikayəti təmin edilməsin.

Bakı şəhəri Xəzər Rayon Məhkəməsinin 2(003)XXXX/XXXX sayılı, XXXX-ci il tarixli qətnaməsi dəyişdirilmədən saxlanılsın.

Qətnamə qəbul edildiyi andan qanuni qüvvəyə minir.

Qətnamədən kassasiya şikayəti verilə bilməz.